

Phụ Nữ Việt Và Chiến Tranh

Tác Giả: Trán Máng Tú

Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 11:00

Ngày máng 8 tháng 3 mái nám là ngày Phụ Nữ Quốc Tế.

Trong ngày này ngái phá nữ các nái trên thá giới cáa mái lãnh vực đá cáa cao táng, vinh danh và cảm ơn báng nháng phá nữ ti n khách nhau. Việt Nam đang trên đà ti n triển văn minh hái nháp, ngái phá nữ trong mát vài môi tráng nào đó cũng đang đá cáa cao, táng tháng. Nháng đáng thái trong mát góc khuát váng mà rát gán vái đái tháng, mát sá phá nữ Việt ván  p mát vào hai bàn tay che khuát nháng t i nhác cáa riêng mình.

"Trái đi, chiến tranh đã làm tôi già nua đán thá nào!" Đó là tiếng than cáa mát trong 500 phá nữ ở Ninh Bình, nháng ngái đã tham gia   trong cuộc chiến đá cáa gái là "Chi ng Mẹ Cựu Nữ  c."

"Tôi trá vá sau chiến tranh, tôi tìm cho mình đá cáa mát ngái yêu. Anh  y mu n lấy tôi, nháng cha m  anh  y ngăn c n vì tôi là mát phá nữ bánh ho n y u đái, tôi sát r t và suy dinh dáng, tôi cũng khuyên anh  y ch ng n n l y tôi, vì tôi nghĩ mình không có khả năng sinh đá n a." (1)

Chiến tranh thác s  đã hủy diệt h t tuổi xuân cáa nháng n  cán bá miền Bắc (nháng ngái t i đán, làm đáng, tháo g , phá mìn trong thái chiến) khi h  trá vá t  mát tr n.

Khi chiến tranh kết thúc vào năm 1975, h  ch  còn là nháng thi u phụ già nua, xác x  bánh t t   tuổi 28-30. H  tìm đâu ra mát tình yêu, mát ngái ch ng?

Mát sá phá nữ khác sau ba m i năm đã quá 50 tuổi, thi u th n và mang trên ngái hai căn bánh không bao giờ ch a h t: Sát r t và suy dinh dáng. H  s ng c  đ n trong nháng ngôi làng nhỏ bé   Quảng Bình, c  làng chỉ có ngái già, phá nữ và tr  nh , không h  mát bóng đàn ông, vái cái tên làng đá cáa lên t t c  n i ng m ng i: "Làng Không Ch ng" (2)

Năm 1975 nháng ngái ch ng miền Nam b  l a vào nháng tr i tù đái danh nghĩa "C i T o." H  là nháng ngái đã t ng dùng c  mát đái tuổi tr  cáa mình đá b o vá lãnh th  ni m Nam Việt nam. Bây giờ dù h  còn   l i Việt Nam hay đã ra n c ngoài s ng thì nháng trang s  h  đã đóng góp vốn không th  nào phía Bắc có thể xóa tr ng đá cáa. Nháng ngái vá c a h , có ngái

Phụ Nữ Việt Và Chiến Tranh

Tác Giả: Trán Máng Tú

Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 11:00

---

cháng chát không đác chán, có ngái vì chính sá sáng còn cáa cháng con, phái phá cháng láy cán bá Bác Viát, có ngái may hán ôm con thá tiát, có ngái ôm con lao vào bián. (Cháng đi tù vá mái hay vá con đang nhát tá do đái bián sâu.)

Ngái phá ná Viát ra khái nác, sáng thong thá hán vá pháng đián vát chát nháng có rát nhiáu ngái đã là nán nhân đau khá (hán nháng ngái khác) trong cuác chián này. Họ bá bám đáp tâm hán, thá xác. Cái háu quá cáa nháng cuác hái trình biá thám đi tìm tá do luôn luôn là nháng tiáng kêu leng keng không nghá trong đáu há nhá nháng chiác phong linh treo trong đáu gió.

"Đã máy chác năm, tôi không thá nào quên đác cháng, em trai, em cháng tôi bá giát quáng xác xuáng bián Đông. Tôi không thá nào quên đác em gái tôi, em gái cháng tôi, tôi và má cháng tôi đáu bá hái tác hiáp ngay trên sàn táu. Chúng tôi sáng sót, và chúng tôi tiáp tác sáng. Con cháu chúng tôi tráng thành và láp gia đánh á đây. Nháng chúng tôi ván có mái tái nhác trong hán." (Nán nhân hái tác Thái Lan, 1979-1980.)

Hán ba mái năm sau, nháng ngái đàn bà này có thá đã sáng trong nháng vián đáng lão á Má, á Pháp hay á bát cá nái nào không phái quê háng há. Họ ngái đó nhá lái nháng bát hánh đã trái qua, cháp nhán và im láng. Họ đái chá tá giá cuác đái và niám đau sá đác chán theo đát, hay đát thành tro, nháng nhát đánh không bao giá ká lái cho con, cháu. Họ sáng can đám và chát trong tá tráng. Giát lá nào nhá xuáng cho nháng niám đau cao cá cáa nháng phá ná này.

Nháng ngái phá ná Viát trong nác thì ngoài sá héo úa, thát váng tinh thán, đái sáng hàng ngày thiáu thán làm cho họ thành nháng ngái đàn bà cay đáng.

*Chúng tôi là nháng cô gái Tráng Sán
Tóc đã bác và hán đáy ká niám*

(Trán Thá Bình)

Có ngái đã vào chùa gái đái mình đái chân Phát. Năm 1980 thá chá nhà nác đái mái cháp nhán cho nháng Ngái Má Không Cháng, hai má con cũng đác coi nhá mát gia đánh, đác cáp

Phụ Nữ Việt Và Chiến Tranh

Tác Giả: Trần Mạnh Tú
Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 11:00

---

cho mình ruồng bỏ công việc kiếm sống. Đã có hàng ngàn phụ nữ đến các hàng chợ này. Họ là những chủ nhân số Trần Hưng Sơn, đã tham gia vào chiến dịch "Ngồi chờ ngày đêm" trong thời chiến. Phải chăng trước cái đói khát lại thêm thảm họa ngày về không còn tuồng diễn hy vọng làm vợ, làm mẹ, trước cái thiêu hủy của bom đạn, mình nên trao xương thịt hay chờ thu nhập như một con đĩ không phải cô đĩ trong tuồng diễn? Họ đã làm "Ngồi chờ ngày đêm" giữa những chợ đen máu đỏ. Có lẽ cả hai.

Cố Quan Nhi Địch Liên Hiệp Quốc - UNICEF (3) cho biết, ở Việt Nam đến nay, mỗi ngày có 7 phụ nữ mang thai, hay vừa sinh con thì tử vong. Có 82 trẻ sơ sinh chết non. Chưa kể đến những trẻ em hấp hối hay phá thai. Họ đều qua các chương trình Kế Hoạch Hóa Gia Đình, để thi hành chính sách cấm sinh đẻ ba con nhà nông. Những người phụ nữ vốn là những nạn nhân cho những vụ phá thai để bắt buộc mình phải nghỉ ngơi.

Ở một số phụ nữ Việt khác trong nước, sinh ra và lớn lên sau 1975, cho đến lúc này, sau hơn ba mươi năm đất nước thanh bình vẫn tìm cách chạy ra khỏi nước bằng cái sức mạnh duy nhất mình có, cái sức mạnh dán nhãn hiệu "Đàn Bà". Họ tìm người đi tìm những cuộc hôn nhân ngàn dặm. Huy Cận ngày trước đem về đến hai châu Ô, Lý (Hai châu Ô, Lý vuông ngàn dặm/ Một gái Huy Cận đẹp mỹ miều.) Huy Cận ngày nay đem về cho gia đình đến các mỹ nữ ngàn dặm kim; mà họ hầu hết là bà, thay vì làm vợ của một người chồng, họ làm nô lệ tình dục cho tất cả những người đàn ông trong gia đình đó, một số khác bỏ nhà đi, bán đi những đứa con.

Con số phụ nữ lấy chồng Đài Loan lên đến 60 ngàn người (4). Những dịch vụ môi giới hôn nhân đem đến một mớ (những rau, những cá) phụ nữ Việt cho những người đàn ông Đài Loan mua. Ở làng quê phía nam Đài Loan những người cáo dán trên cột điện: "Cô dâu Việt Nam còn trinh. Nếu cô bỏ trốn đến cô khác." (5)

Nhân phẩm của người phụ nữ bị hàng ngàn hàng hóa và thú vật.

Hơn ba mươi năm sau, ở Việt Nam, những nạn nhân của thuốc khai quang Agent Orange vẫn còn kiên chính phủ Hoa Kỳ, đòi bồi thường cho những hình hài bị tàn phá và những hậu quả bệnh tật do chất da cam gây ra: Những bà mẹ trẻ đẻ hình sinh ra những đứa con dị dạng, tâm thần. (6)

Ôi những người đàn bà trong chiến tranh! Những người đàn bà sinh ra và lớn lên ở Việt Nam. Đã

Phụ Nữ Việt Và Chiến Tranh

Tác Giả: Trần Mạnh Tú

Thứ Hai, 25 Tháng 1 Năm 2010 11:00

---

bao nhiêu thời gian qua đi, tôi nghe nói bà, nghe nói mẹ, nghe nói dì, rồi tôi đứng chính mình, họ đã sống từng ngày vất vả vì chiến tranh của cả hai phía. Tiếng khóc nhũn nhủn của họ, chưa từng nghe nhũn nhủn như thế. Họ ăn ba bữa mỗi năm rồi, nghe nói Việt của cả hai phía vẫn hôn nhân không có hi vọng đối đầu lẫn nhau, không ai nghĩ đến những người đàn bà này một cách cụ thể. Những người Việt họ đi ngoi đi theo chân nhau và những chú tâm trí giúp giáo dục, y tế cho thanh thiếu niên. Không ai nghĩ đến việc băng bó vết thương tâm hồn của những người lính ở thời này. Họ quá bận rộn lo cho tương lai của thời họ trẻ mà quên những người lính ở phía mặt trận ở Lào, ở miền Bắc hay ở miền Trung, những người lính này cũng sống trong những thôn xóm nghèo nhếch nhác, xa thành phố. Hình bóng họ ngời sáng trên ngôi nhà lợp xấp xỉ nhìn bằng quỳ và mặt chúng tôi vô định trong hoàng hôn là những người lính và tính vất vả buồn, không ai mua sắm trang bị trong những ngôi nhà mới.

Có phải ba mươi năm sau, hình ảnh mặt đất u mà chúng ta còn nhớ đến như thế thì chúng ta lại quên những điều tiên: "Những người lính ở phía Việt đáng thương và đáng kính trọng của cả hai miền."

Tháng Tám 2007